

LIETUVOS RESPUBLIKOS
BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 128, 141 IR 142 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO BEI
KODEKSO PAPILDYMO 174¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS

2022 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 128 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 128 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Paskiriant suėmimą dalyvavęs prokuroras nedelsdamas privalo apie įtariamojo suėmimą pranešti vienam iš suimtojo nurodytų šeimos narių, artimųjų giminaičių arba kitam suimtojo nurodytam asmeniui. Jeigu suimtas joks asmens nenurodo, prokuroras savo nuožiūra turi pranešti vienam iš įtariamojo šeimos narių ar artimųjų giminaičių, jei ši pavyksta nustatyti. Jeigu suimtas yra nepilnametis, prokuroras nedelsdamas privalo apie nepilnamečio įtariamojo suėmimą pranešti nepilnamečio tėvams arba kitiems atstovams pagal įstatymą, o kai toks pranešimas prieštarautų suimto nepilnamečio interesams, – kitam tinkamam pilnamečiui asmeniui. Be to, suimtam įtariamajam turi būti nedelsiant sudaryta galimybė pačiam susisiekti su vienu iš jo nurodytų šeimos narių, artimųjų giminaičių arba kitu suimtojo nurodytu asmeniu. Neatidėliotinais atvejais, kai pagrįstai manoma, kad toks pranešimas arba susisiekimas keltų realų pavojų suimtojo šeimos narių, artimųjų giminaičių ar kitų asmenų gyvybei, sveikatai ar laisvei arba pakenktų vykstančiam baudžiamajam procesui, prokuroras motyvuotu nutarimu laikinai gali atsisakyti pranešti apie paskirtą suėmimą arba neleisti susisiekti su suimtojo nurodytu asmeniu. Šiuo atveju, taip pat tais atvejais, kai suimtas nepilnametis neturi tėvų ar kitų atstovų pagal įstatymą ar jų nepavyksta nustatyti arba kai pranešimas šiems asmenims prieštarautų suimto nepilnamečio interesams, apie nepilnamečio įtariamojo suėmimą būtina nedelsiant pranešti valstybinei vaiko teisių apsaugos institucijai. Prokuroro nutarimas per penkias dienas nuo nutarimo nuorašo įteikimo įtariamajam ar jo gynėjui dienos gali būti apskųstas ikiteisminio tyrimo teisėjui. Ikiteisminio tyrimo teisėjas privalo šį skundą išnagrinėti per septynias dienas nuo jo gavimo ir priimti nutartį. Ikiteisminio tyrimo teisėjo priimta nutartis neskundžiama.“

2 straipsnis. 141 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 141 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Jeigu tiriant ar nagrinėjant baudžiamąją bylą prireikia įtariamajam daryti teismo medicinos ar stacionarinę teismo psichiatrijos ekspertizę, įtariamasis ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartimi gali būti atiduotas į ekspertizės įstaigą ir laikomas ten iki ekspertizės akto pateikimo prokurorui arba teismui. Buvimo ekspertizės įstaigoje laikas įskaitomas į suėmimo laiką.“

3 straipsnis. 142 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 142 straipsnį ir išdėstyti jį taip:

„142 straipsnis. Atvesdinimas

1. Įtariamasis, kaltinamasis, nukentėjusysis ir kiekvienas šaukiamas kaip liudytojas asmuo privalo šaukiami atvykti pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar į teismą. Be pateisinamos priežasties neatvykęs pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar į teismą įtariamasis, kaltinamasis, nukentėjusysis ar liudytojas gali būti atvesdinami.

2. Įtariamasis ar kaltinamasis, kuriam tiriant ar nagrinėjant baudžiamąją bylą prireikia daryti teismo medicinos ar ambulatorinę teismo psichiatrijos ekspertizę, atsisakęs atvykti ar be

pateisinamos priežasties neatvykęs pas teismo ekspertą ar į ekspertizės įstaigą, gali būti atvedintas teismo medicinos ar ambulatorinei teismo psichiatrijos ekspertizei atlikti.

3. Jeigu įtariamojo ar kaltinamojo buvimo vieta nežinoma, ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu ar teismo nutartimi skelbiama įtariamojo ar kaltinamojo paieška. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas privalo apie įtariamojo paieškos paskelbimą nedelsdamas raštu pranešti prokurorui.

4. Asmenį atvedina policija ikiteisminio tyrimo pareigūno, prokuroro nutarimu, ikiteisminio tyrimo teisėjo ar teismo nutartimi.

5. Asmens atvedinimo vykdymo tvarką nustato Lietuvos policijos generalinis komisaras.“

4 straipsnis. Kodekso papildymas 174¹ straipsniu

Papildyti Kodeksą 174¹ straipsniu:

„174¹ straipsnis. Ikiteisminio tyrimo priskyrimas pagal Europos prokuratūros kompetencijos sritį.

Vilniaus apygardos teismas, gavęs Europos deleguotojo prokuroro ar Europos prokuroro skundą dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) ar jo pavedimu paskirto prokuroro nutarimo atsisakyti perduoti ikiteisminį tyrimą Europos prokuratūrai, vadovaudamasis Reglamente (ES) 2017/1939 nustatyta Europos prokuratūros kompetencija, priima sprendimą dėl ikiteisminio tyrimo priskyrimo. Skundas nagrinėjamas rašytinio proceso tvarka. Vilniaus apygardos teismo teisėjas, įvertinęs Reglamento (ES) 2017/1939 nuostatas, pateikto skundo argumentus, priima sprendimą panaikinti Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) ar jo pavedimu paskirto prokuroro nutarimą atsisakyti perduoti ikiteisminį tyrimą Europos prokuratūrai ir įpareigoja ne vėliau kaip per penkias dienas perduoti ikiteisminį tyrimą Europos prokuratūrai arba priima sprendimą atmesti skundą. Vilniaus apygardos teismo teisėjas dėl to priima motyvuotą nutartį. Ši nutartis įsiteisėja nuo jos paskelbimo dienos ir yra neskundžiama. Kai Vilniaus apygardos teismo teisėjui kyla abejonių, ar ikiteisminis tyrimas priskirtinas Europos prokuratūros kompetencijos sričiai, jis atideda skundo nagrinėjimą ir kreipiasi į kompetentingą Europos Sąjungos teisminę instituciją dėl Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo ar galiojimo, kol bus gautas šios institucijos prejudicinis sprendimas.“

5 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus 2 ir 3 straipsnius, įsigalioja 2022 m. spalio 1 d.
2. Šio įstatymo 2 ir 3 straipsniai įsigalioja 2023 m. sausio 1 d.
3. Policijos generalinis komisaras iki 2022 m. gruodžio 31 d. priima šio įstatymo 2 ir 3 straipsnių įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas